

Verksamhetsplan 2019–2021

Konstvetenskap,
Institutionen för
kultur och estetik

Stockholms
universitet

Allmänt.....	1
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1
Studenter.....	1
Anställda.....	2
Forskarutbildning.....	2
Forskning	3
Forskningsaktiviteter.....	4
Samarbete, samverkan och internationalisering	4
Arbetsmiljö.....	4
Ekonomi.....	4

Allmänt

Konstvetenskap är det äldsta humanistiska ämnet vid Stockholms universitet och den största forsknings- och undervisningsmiljön inom ämnet i landet. Vid Institutionen för kultur och estetik (IKE) är Konstvetenskap det näst största ämnet. Kollegialt är ämnet i nära samarbete med Kulturarvsstudier och Curating.

Konstvetenskap erbjuder kurser på samtliga nivåer, även fristående kurser. Ämnet har två masterprogram som båda ges på engelska. Konstvetenskap kan som undervisnings- och forskningsämne synliggöra humanioras betydelse ur ett samhällsperspektiv på intellektuell och analytisk grund i en föränderlig och globaliserad värld.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ett kandidatprogram har tagits fram i samarbete med Curating och Kulturarvsstudier med planerad start HT 2020. Det är vår ambition att förstärka progressionen mellan grund- och avancerad nivå, så att fler studenter väljer att efter kandidatkursen fortsätta på något av de två masterprogrammen (*Internationellt masterprogram i konstvetenskap* respektive *Internationellt masterprogram i konstvetenskap, inriktning teknisk konstvetenskap och konstmuseet*), alternativt fortsätta på masterprogrammen *Kulturarvsstudier* eller *Curating Art*. De konstvetenskapliga masterprogrammen kommer hädanefter att ha antagning vartannat år, för att på ett bättre sätt möjliggöra ett förbättrings- och förändringsarbete, för att på ett mera tillfredsställande sätt kunna bemanna tillsvidareanställda lektorer och professorer inom programmen samt för att kunna justera undervisningstätheten i relation till antalet studenter. Kursansvariga inom grundnivån har presenterat flera konstruktiva förslag kring progression vad gäller såväl kunskapsinhämtning, undervisningsformer samt betygs-kriterier som kommer att vidareutvecklas.

Studenter

I huvudområdet konstvetenskap, liksom inom humaniora i stort, har vi märkt ett något lägre antal registrerade studenter under de senaste terminerna. Under VT 2018 hade vi 326 registrerade studenter på GN (ca 140 HÅS) och 77 registrerade studenter på AN (ca 14 HÅS). Totalt sett hade vi inom konstvetenskapen 403 registrerade studenter under VT 2018 (154 HÅS). Under HT 2018 hade vi 255 registrerade studenter på GN (ca 105 HÅS) och 141 registrerade studenter på AN (ca 24 HÅS). Totalt sett hade vi inom konstvetenskapen 396 registrerade studenter under HT 2018 (129 HÅS). Ämnet ämnar arbeta mera strategiskt för att rekrytera nya studenter, bland annat genom medverkan i sociala medier och med visuell kommunikation i form av en planerad film, liksom i universitetets Öppet hus som vänder sig främst till gymnasieelever.

Åtgärder:

1. Anpassa undervisningstätheten på grundutbildningen till studentantalet. Ansvarig: pedagogisk studierektor.
2. Samordna masterprogrammen a) inom ämnet b) inom IKE. Ansvarig: pedagogisk studierektor samt programansvariga.
3. Tydligare och mera pedagogiskt synliggöra progressionen inom grundnivån och vidare till avancerad nivå.
4. Fortsatta diskussioner inom ämnet kring relationen kursekonomi (för samtliga kurser och program) i relation till antal studenter per kurs/program samt tilldelningssystemet vid SU.

Anställda

Inom ämnet Konstvetenskap verkar per den 1 januari 2019 fjorton tillsvidareanställda universitetslektorer. Av dessa är sju professorer (två rekryterade och fem befordrade) och fem docenter. Till de anställda inom ämnet hör också en administrativ studierektor och flera kursadministratörer som arbetar specifikt med utbildningar i Konstvetenskap. Då så pass många lektorer har extern forskningsfinansiering och/eller har stora beting av administrativ karaktär kommer ämnet även fortsättningsvis vara i behov av visstidsanställda lektorer, för närvarande tre stycken anställda på olika procentsatser. Ämnet har även en forskare med postdok-finansiering knuten till sig. Antalet anställda doktorander är för närvarande åtta. Forskningssekreteraren, tillika studierektor för forskarutbildningen, kommer att gå i deltidspension under 2019; studierektorsuppdraget för forskarutbildningen kommer att övergå till annan person. Nya ledningsuppdrag, föräldraledighet, tilldelning av forskningsanslag samt ökad administration gör det svårt att överblicka behoven av rekrytering. Det är vår avsikt att under de följande åren utlysa nya doktorandtjänster, både öppna och riktade, bland annat inom ett av ämnets pågående forskningsprojekt.

Forskarutbildning

I den framåtsyftande planeringen och utvecklingen av utbildningen har särskilt fokus lagts på de punkter som betonades av UKÄs efter självvärderingen 2017/2018. Dit hör: 1) Karriärplanering inom ramen för utbildningen, med meritering och poänggivande aktiviteter. 2) Systematisering av institutionstjänstgöring inkl. undervisning och pedagogiska meriter. 3) Forskningsmiljön med syfte att öka för disputerade forskares närvaro vid högre seminarier. Schemaändring har genomförts. Innehållet i högre seminarier har breddats med föreläsningar och ”akademiska färdighetsseminarier”. Former för kollegialt handledarskap (handledarutbyte) som väger in deltagande vid seminarier utvecklas. Samt 4) Jämställdhetsarbete, vilket sker inom ramen för IKE och i samarbete med doktorandrådet.

I samarbetet med de andra ämnena på IKE utvecklas den allmänna studieplanen för forskarutbildningen i avsikt att fortsatt säkerställa en hög kvalitet på utbildningen, och minska skillnader i arbetssätt och rutiner inom respektive ämne .

Doktoranderna deltar regelbundet i tematiska studier, fristående kurser och workshops av tvärvetenskaplig karaktär inom IKE såväl som de som Humanistiska fakulteten erbjuder på forskarnivå. Fältet vidgas genom deltagande i workshops och konferenser i andra länder.

Det nationella samarbetet fortsätter med forskarutbildningarna i ämnet vid Södertörns högskola och Uppsala universitet i form av gemensamma seminarier, metodkurs samt som arrangörer av ”Nationella doktorandinternat i konstvetenskap och visuella studier”. Även fortsatt är målet att verka för institutionsgemensamma aktiviteter inom forskarutbildningen som t.ex. ”Klassikerkursen”.

Forskning

Under perioden 2018–2022 genomför ämnet genom ett särskilt anslag (framtida forskningsområde) från humanistiska fakulteten ett antal riktade insatser för att öka antalet större forskningsansökningar: exempelvis EU, RJ-program, konsolideringsbidrag, fortsätta utveckla och öka den internationella publicering och internationalisera den lokala forskningsmiljön. Det särskilda anslaget kommer att användas för att:

- Årligen utlysa två stycken en-månads sabbatical för att skriva större ansökningar.
- Ge alla medarbetare inom ämnet stöd för publiceringskostnader motsvarande 25 000 sek
- Bjuda in tre internationella gästforskare om tre månader vardera.

Målet är att inom fem år ha skapat en mer dynamisk och internationaliserad forskningsmiljö, vilken inkluderar ett aktivt flöde av gästforskare, workshops och föreläsningar, en ökad internationell publicering och minst ett större program eller EU-projekt förlagt inom området. Genom att uppmuntra och stödja internationella kontaktytor kommer områdets forskare att utveckla internationella nätverk, forskningssamarbeten och ansökningsmöjligheterna på en internationell nivå. Indirekt kommer därmed området även att fungera som en nordisk nod för konstvetenskaplig forskning och därtill som ett lokalt resurscentrum för alla inom Stockholms universitet som intresserar sig för visuella aspekter av kulturella artefakter och processer. Inom ramen för detta anslag kommer tre medarbetare under 2019 att ha varsin sabbaticalmånad för att arbeta med projektansökningar. Under vt 2019 kommer även den första gästforskaren: Michael Yonan (University of Missouri).

Ämnet har för närvarande ett stort antal externt finansierade forskningsprojekt, varav några kommer att avslutas under 2019 medan andra kommer att pågå under de följande åren, varav några ända fram till 2023:

Laddade bilder; Seeing Differently – Seeing Difference; Grafisk illustration: Bild, begrepp och kombinerad medialitet ur den mekaniska reproduktionens perspektiv; Making the Past Present: Public Perceptions of Performative Holocaust Commemoration Since the Year 2000; Rhetorical feminisms: gendered artists, video art and political beliefs 1970–2010; Kalla kriget som kulturarv; Metadatans politik; Deltagande i det visuella kulturarvet. Metadata, återanvändning och tvärvetenskap.

Projekt placerade utanför IKE:

The Matter of Drawing: Copies and tracings in 18th-century architectural practices; Svensk trädgårdshistoria – ett kulturhistoriskt bokverk; Urban Creativity; Collecting Social Photo.

Konstvetenskap

Institutionen för kultur och estetik

Forskningsaktiviteter

Inom ämnet kommer vi att fortsätta med att ha löpande möten med forskarkollegiet (3–5 möten per termin) där aktuella forskningsprojekt, ansökningar, generiska frågor om forskning och övergripande frågor kring forskningsstrategi och -utveckling kommer att dryftas. Vi kommer även att fortsätta arrangera en årlig forskardag inom Stockholms universitet eller i samarbete med andra konstvetenskapliga institutioner i landet. Under 2019 kommer vi även att arbeta med att utveckla den utåtriktade informationen om forskningen inom ämnet på SU:s webbplats.

Samarbete, samverkan och internationalisering

Ett övergripande mål för ämnet är att bibehålla och utveckla positionen som ett nationellt ledande och internationellt framstående forsknings- och undervisningsområde och att stärka de redan nu mycket goda kontakterna med nationella och internationella samarbetspartners. De medel ämnet tilldelats från fakulteten som framtida forskningsområde används på bästa sätt för att möjliggöra fler publikationer även internationellt, fler ansökningar som kan leda till större forskningsprojekt samt fler samarbeten och forskningsutbyten av internationellt slag. Ett flertal lektorer är engagerade i samarbeten och samverkan av olika slag både avseende utbildning och forskning, inom institutionen och universitetet, som Företagsekonomiska institutionen, Data och systemvetenskap, Kulturvetarprogrammet och Kandidatprogrammet för museer och kulturarv. Accelerator, Genusakademien. Ämnet samverkar likaså med andra svenska universitet och då främst vad gäller forskarutbildningen i konstvetenskap, till exempel genom det nationella doktorandinternatet. Lärarutbyten genom Erasmus+ är likaså en väg för att utveckla samarbeten och internationaliseringar. Flera av ämnets forskare bidrar till samverkan och internationalisering genom styrelseuppdrag bland annat i Konsthistorisk tidskrift och Konsthistoriska sällskapet, Bebyggelsehistorisk tidskrift, Forum för trädgårdshistorisk forskning, Skansen, Svenska Konstkritikersamfundet, Svenska Institutet i Rom, Comité International d'Histoire de l'Art (CIHA), museer, publikationer samt genom en nationell konsthistorikerkonferens.

Arbetsmiljö

De förändrade bemanningsprinciperna för undervisande personal vid IKE ger tydligare och i vissa avseende förbättrade möjligheter för mer hållbara arbetssituationer. Ämnet arbetar med en strategiplan för att uppnå mera djupgående och långsiktiga förändringar och planeringar gällande såväl undervisning och forskning som arbetsklimat i stort.

Ekonomi

Ämnet har ett ackumulerat underskott som enligt budget för 2019 är på ca 3 miljoner kronor. Underskottet ligger huvudsakligen på utbildningen på grundnivå och avancerad nivå, men till viss del även på forskarutbildningen och forskning. Antalet studenter har minskat, samtidigt som kostnaderna för masterprogrammen har ökat. Det är dock svårt att bedriva utbildning på masternivå med vinst. Ett övergripande mål är att få ekonomin i balans.

Målsättningen är att sträva efter att knyta fler studenter till ämnet, bland annat genom det planerade kandidatprogrammet, samt genom att ge fler utbildningar på engelska för att därigenom även öka internationaliseringen. För att få ekonomin i balans gäller det att anpassa undervisningstiden till antalet studenter. *Kursekonomidokumentet* ska användas för att få en överblick över kostnaderna för olika kurser. Målsättningen är att ekonomin ska komma i balans framöver vad gäller uga samt för att minska underskottet. Minskad undervisningstid innebär att behovet av visstidsanställda kan minska, vilket är önskvärt.

Åtgärder:

- Arbeta för att anpassa undervisningstiden till studentantalet, inklusive arbetstid för examinationer, på de kurser ämnet finner lämpliga. Ansvarig: pedagogisk studierektor och ämnesansvarig.
- Undersöka möjlig samordning mellan masterprogrammen dels inom ämnet, dels inom IKE. Ansvarig: ämnesansvarig, pedagogisk studierektor och programansvariga.